SPORTURILE TEHNICO-APLICATIVE – ȘCOALĂ A EDUCAȚIEI

PRIN MUNCĂ, PENTRU MUNCĂ ȘI APĂRAREA PATRIEI

Disciplinele tehnico-aplicative ocupă un loc tot mai bine definit în marea familie a sporturilor, astfel că afluența tineretului, incepind cu copiii, spre acestea este pe deplin explicabilă. A pilota un aparat de zburat, ori a pătrunde in spectaculosul univers al radiotehnicii, a meșteri mașini ingenioase sau a struni caii-putere ai micilor bolizi de curse – și numim karturile –, chiar a „naviga" prin împărăția pădurilor orientindu-te după hartă și busolă sint acțiuni ce inaripează dorința tineretului de cunoaștere și de afirmare. Dar toate acestea cer muncă și perseverență, ambiție și curaj, dorință de autodepășire. Din acest motiv aerocluburile și secțiile de modelism, radiocluburile, cercurile tehnico-aplicative din cluburi și asociații, din Casele tehnicii pentru tineret și Casele pionierilor și șoimilor patriei se constituie ca școli ale educației patriotice, pepiniere în care se cultivă dragostea de muncă, pregătirea multilaterală pentru viață, pentru apărarea patriei. Iar dacă în unele imprejurări se mai manifestă încă deficiențe, acte de indisciplină, greutăți în buna desfășurare a activităților teoretice și practice este necesar să se conjuge eforturile factorilor cu atribuții și responsabilități in acest domeniu pentru inlăturarea lor. În pagina de față prezentăm citeva file din cronica zilnică a sporturilor tehnico-aplicative.

KARTINGUL ACCELEREAZĂ

Kart-ul, acest „mic bolid“ (un motor ușor de motocicletă, o platformă cu patru roți de cauciuc, groase, volan și, bineințeles, un scaun), cucerește din ce in ce mai mult copiii și tinerii din țara noastră. Iar cei mari, spre lauda lor, acordă tot mai multă atenție acestui frumos sport tehnico-aplicativ. De ce? Reținem un răspuns dat la această intrebare de către ing. **Dumitru Telescu,** de la catedra de automobile a Institutului Politehnic Brașov: **„Kartingul este un sport tehnico-aplicativ complet care merită toată atenția, fiindcă dezvoltă la copii, la tineri, interesul pentru tehnică, cultivă îndeminarea, voința, dirzenia, curajul“.** Mulți alții, oameni maturi, de diferite profesii — **Marius Orădeanu (București), Gh. Chiriac (Constanța), Ion Pescaru (Brașov), Doru Țăranu (Timișoara), Călin Herăscu, Vlad Biji, Radu Grozea (toți din București)** — indrăgesc acest sport și string in jurul lui zeci, sute de copii pe care-i imprietenesc cu micul automobil. Și, astfel, iau naștere mereu noi secții de karting (în intreprinderi, la casele pionierilor și șoimilor patriei, pe lingă cluburi și asociații).

Despre această proliferare tehnică ne-a vorbit zilele trecute și **Aurel Mustățea,** instructor sportiv al Federației române de automobilism și karting: **„Da, se poatee vorbi despre pași inainte făcuți de această disciplină. Avem, in sfirșit, un kart de concepție românească; 200 de bucăți au și fost produse la ITB — unde primim un mare sprijin din partea unor iubitori ai acestui sport, printre care: N. Bălteanu (directorul general al intreprinderii) și A. Bageac (inginer șef la U.R.A.C.) — fiind repartizate in 15 județe cu o bună activitate, alte 200 se vor produce in curind. Au apărut secții noi: Metalul Tg. Secuiesc, A.C.R. Harghita, A.C.R. Nord-Satu Mare ș.a., la etapele de campionat republican se prezintă, in medie, cite 100 de sportivi (juniori și seniori). La „Cupa Primăverii", de pildă, am avut 140! Nici cu Centrala cauciucului „Danubiana" nu mai avem probleme, aceasta punindu-ne la dispoziție materialul necesar“.**

Vești bune și in ceea ce privește amenajarea kartodromurilor. Pe lingă cele cunoscute de la Galați (cel mai bun) și Cluj-Napoca, sint in curs de construcție altele, la Buftea, Suceava și București. Deci, kartingul accelerează! Și este bine așa...

Modesto FERRARINI

10 000 DE PRIETENI

Toată vacanța a domnit o animație deosebită la Radioclubul județean Iași. Ti-ta-urile alfabetului Morse, de la emițătorul stației colective și din sala de cursuri au atras, mai ales pe copii, ca un magnet. Șeful radioclubului, Constantin Bălan, un mare pasionat al radiotehnicii ne spunea că, răspunzind dorinței unui tot mai mare număr de băieți și fete de a pătrunde tainele acestui frumos sport, au fost organizate două cursuri de inițiere, unul in cadrul radioclubului, iar celălalt la Casa pionierilor și șoimilor patriei.

Rodnica activitate a radioamatorilor ieșeni a fost concretizată in acest an in două titluri de campioni republicani de unde scurte, 3,5 MHz, dar poate că cea mai edificatoare cifră ce se poate da ar fi — 10.000. Ea reprezintă numărul legăturilor bilaterale realizate — și confirmate prin Q.S.L.-uri — cu radioamatori de pe toate meridianele și paralelele pămintului. 10 000 de legături inseamnă 10 000 de tineri și virstnici animați de ginduri de prietenie cu radioamatorii ieșeni.

Am răsfoit o parte din cartonașele ilustrate ce alcătuiesc impresionanta colecție a acestui an, ilustrate cu imagini din Africa sau America, din Orientul Îndepărtat și de pe continentul australian și aveam senzația că fiecare imagine spunea: „Prietenie și pace!“ Este, desigur, cea mai frumoasă fațetă a acestui minunat sport...

Dumitru MORARU-SLIVNA

Acești meșteri cu „miini de aur“

BUCURII PENTRU COPII ȘI ÎNDEMN LA MUNCĂ ȘI CREATIVITATE

Am văzut nu de mult, pe aerodromul aeroclubului „Mureșul“ din Tg. Mureș, o expoziție inedită, un stand in aer liber, organizat cu prilejul unor manifestări sportivo-aviatice; repetăm, o expoziție luată cu asalt de copii, și nu numai de ei. Am rămas indelung in admirație pentru interesul, aviditatea de cunoaștere a vizitatorilor. Și ce credeți că erau aranjate pe mese și, în continuare, pe iarbă: mai intii jucării, da, simple jucării modelistice, iar mai departe aeromodele pină la cele mai moderne creații in acest domeniu (aparate de dimensiuni impresionante, echipate cu motoare unicat, cu stații de radiopilotare și cu destinații diferite de la sport la aplicații științifice, la cercetări aeronautice).

Ghid al expoziției era un om cu părul cărunt, unul din eroii cronicii aeromodelistice din ultimii 30 și ceva de ani, maestrul emerit al sportului **Otto Hints**; un profesor de biologie care a găsit că rostul său in viață, cu eficiență și impliniri adevărate, este aici, in modelism, slujind ca dascăl al citorva generații de campioni, de oameni impliniți in viață prin acest sport.



Prof. Otto Hints prezentind produsele secției de modelism C.P.L. „23 August" din Tg. Mureș

Produsele expuse aparțineau secției de modelism care ființează de o bună bucată de vreme in intreprinderea I.P.L. „23 August“ din Tg. Mureș (creațiile unui colectiv in frunte cu **Otto Hints, Dorel Ciltea, Ștefan Parcalab**), secție organizată din inițiativa acestor entuziaști, care, pe lingă activitatea „pentru ei, ca sportivi" și-au propus să făurească bucurii copiilor, să sprijine dezvoltarea modelismului din țara noastră. I-am văzut la lucru in atelierele cu miresme de brad, de cleiuri și rășini și i-am admirat pentru pasiunea lor. Poate că este unul dintre cele mai frumoase exemple de strădanii de a dovedi că modelismul, sporturile tehnico-aplicative își propun să cultive in rindul copiilor, al tineretului, dragostea de muncă, de tehnică. Acești creatori de reale valori tehnico-educative așteaptă să li se solicite truse, materiale, modele prefabricate etc., etc. Faceți bucurii copiilor dv.: adresați-vă lor — **I.P.L. „23 August" Tg. Mureș, secția de modelism. Sint așteptate cu comenzi și secțiile de modelism... (V.T.M.)**

Opinii

DE CE DRUMUL SPRE FINALELE REPUBLICANE NU TRECE PRIN „CUPELE NOMINALIZATE"?

Se știe că, in ultimii ani, datorită mai ales sibienilor, la fazele de masă ale competițiilor de orientare turistică numărul paricipanților a devenit impresionant. S-a stabilit și un record mondial (neoficial) de participare (peste 37 000 de competitori, la un singur concurs).

La campionatele naționale se prezintă, de la an la an, tot mai mulți participanți. La ediția 1982, s-au aliniat la start aproape 300 de sportivi, iar dacă județele ar fi trimis competitori la toate categoriile de virstă (și ar fi participat toate județele), atunci numărul finaliștilor republicani, în sistemul actual de organizare, ar fi depășit mia, ceea ce ar fi creat enorme greutăți de desfășurare. In aceste condiții, federația de specialitate ar avea nevoie de un numeros corp de arbitri, de oficiali, care ar trebui să lucreze zi și noapte, pentru a calcula timpii realizați de concurenți, a stabili clasamente etc.

De aceea a sosit, credem, momentul să ne întrebăm: „Ce rost mai au „Cupele interjudețene", așa zis „nominalizate"? Cu ani in urmă, cind au fost create, ideea a fost ca la acestea să se acumuleze puncte – ca la campionatele mondiale de automobilism sau ca la tenis, pentru „Turneul campionilor" – urmind ca la finalele campionatelor naționale să participe cei care au totalizat un număr anumit de puncte, care s-au dovedit cei mai buni in tot cursul anului. De ce nu se reia această idee?

Acum, cind orientarea turistică s-a dezvoltat atit de mult, de ce nu s-ar organiza „zonale" (ca la box, lupte etc.), capii de serii fiind desemnați în funcție de rezultatele anului anterior. Astfel, la finalele pe țară s-ar întilni numai ciștigătorii fazelor de zonă, deci cei mai buni, fapt care ar duce la reducerea cheltuielilor federației.

Sever NORAN

„SENS INTERZIS“ INDISCIPLINEI PE CÎMPURILE DE ZBOR!

Competițiile de modelism atrag de fiecare dată pe cimpurile de zbor un mare număr de spectatori, de toate virstele, care urmăresc cu admirație evoluțiile aeriene ale micilor mașini zburătoare. Întotdeauna spectacolul cucerește prin frumusețe. Cei ce pășesc însă pe aerodrom sînt invitați să înțeleagă că, poate mai mult decit în alte arene sportive, aici primul cuvînt de ordine este disciplina. Disciplina spectatorilor și cu atit mai mult a sportivilor angajați în întrecere. Chiar dacă modelismului i se spune „mica aviație", iar aparatele de zburat par simple jucării, orice nerespectare a „literei regulamentului" poate avea urmări dintre cele mai neașteptate. Acest lucru se învață încă de la primele lecții de modelism. Și totuși...

Iată un exemplu de comportament ce se putea încheia cu o adevărată tragedie. La recentul campionat republican de aeromodele pilotate prin radio, desfășurat la Sînpetru (Brașov), sportivii aflați în competiție își pregăteau aparatele pentru un nou start. Se făceau scurte zboruri de încercare într-un perimetru strict delimitat de către organizatori. Și ordinea era respectată, cu excepția lui **Constantin Apăvăloaie** (secția „Aripile" Brașov) care devenise, parcă, stăpîn al cerului și al pămîntului. Priceperea lui în construcția de modele este incontestabilă, dexteritatea sa în pilotarea micilor aparate a fost de asemenea apreciată în multe ocazii de către spectatori și specialiști. Dar se vede că acestea au făcut ca, odată cu performanțele realizate, să-i crească și aripile șubrede ale vedetismului. El a încercat să și le etaleze, aici, încă de la începutul competiției, iar între cele două starturi le-a dat, cum se spune, frîu liber. Încălcînd cu intenție regulamentul, „deranjat" de unele măsuri — juste — ale juriului, și-a spus, poate, „ia să le bag puțin spaima în inimă!" și cînd modelul său cîștigase o înălțime apreciabilă l-a pus în picaj — pilotat prin radio — drept spre masa oficialilor!? Firește, se gîndea ca la cîțiva metri, după ce-i va „culca la pămînt", să-l redreseze. Numai că nu a fost așa. Aparatul a devenit un bolid înspăimîntător. Un șuierat năprasnic, un țipăt de alarmă — dar cine mai avea timp să se ferească — și săgeata a trecut la centimetri doar de capetele celor din juriu și a „explodat" în pămînt la cîțiva metri de masă. Este de închipuit scena de groază. Cîțiva centimetri, ori o clipă mai tîrziu și oameni veniți aici să conducă desfășurarea competiției ar fi fost secerați ca de un fulger.

Un act grav, săvîrșit de un om în toată firea, pentru care lui Apăvăloaie i se va stopa accesul la competițiile viitoare. Aceasta, și spre punerea în gardă a celor care ar putea să uite primul cuvînt de ordine al aerodromului — disciplina.

Viorel TONCEANU

PĂLTINIȘUL, UN PUNCT DE ATRACȚIE AL TURISMULUI MONTAN

In orice anotimp stațiunea de munte sibiană **Păltiniș** (altitudine 1 450 m) este tot mai solicitată. Aproape neîntrerupt urcă din Sibiu, trecînd prin **Rășinari** și lăsînd în urmă motelul de la **Curmătura,** sute de autoturisme. **„Într-o zi obișnuită din iulie sau august, la Păltiniș s-au aflat aproape 5 000 de vizitatori!“** ne explică directorul stațiunii, **Nicolae I. Nicoară,** gazdă ospitalieră pentru toată lumea, cum încearcă să fie și cum reușește cel mai adesea.

Există o explicație: directorul Păltinișului a fost el însuși (și a rămas) un mare amator de drumeție, de excursii și — mai mult — un participant activ la concursurile de orientare turistică. Poate și din acest motiv, Păltinișul este tot mai solicitat de iubitorii acestui sport...

Ce oferă, de fapt, stațiunea de munte sibiană celor care practică sportul cu harta și busola? Directorul Păltinișului ne răspunde prompt: **„În primul rînd, trasee dintre cele mai atractive și mai diverse, pentru toate eșaloanele — începători, avansați, tineri care s-au angajat în performanță“.**

Și ne invită în fața hărții: **„Iată, de aici, din centrul Păltinișului, se poate ajunge, pe trasee marcate adecvat, fie la Șanta, la Complexul de tabere pentru pionieri, fie mai departe, la Cheile Cibinului. După aceea, la cabana Gîtul Berbecului, avînd și perspectiva lacului de acumulare Sadu 5, fie — după ce ai străbătut platoul Onceștilor — la vîrful cu același nume, care măsoară peste 1 600 de metri. Adică parcursuri între două, trei** și șase ore...“.

Frumusețea traseelor de orientare turistică din vecinătatea Păltinișului este atestată de tot mai numeroasele concursuri organizate de către federația de specialitate sau inițiate de diferite asociații sportive din județul Sibiu și din întreaga țară. Alături de cunoscutele stațiuni montane din zona Bucegilor, din Apuseni sau Retezat, Păltinișul se afirmă tot mai mult ca un fief al acestui sport tehnico-aplicativ, care își sporește continuu numărul adepților, de la pionieri și școlari la oameni trecuți de prima tinerețe.

Mai există însă un motiv care favorizează această preferință: aici, prin grija conducerii stațiunii, cei care doresc să se inițieze în orientare turistică, tinerii care sînt la primele lor ture montane, sub forma unor drumeții ușoare sau excursii, primesc o îndrumare corespunzătoare din partea responsabilului clubului din Păltiniș, **Gheorghe Oprea,** alt mare pasionat de turism. Cu alte cuvinte, neavizat fiind poți să înveți abc-ul orientării turistice la clubul din Păltiniș, iar dacă ești perseverent ai posibilitatea să mergi mai departe. Cum ni s-a arătat **„n-au fost puțini tinerii care au ajuns în performanță străbătînd o asemenea cale..."**

Tiberiu STAMA